

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Celjski izgredi.

(Interpelacija poslancev Žičkarja, Berksa in tovarišev na ministra notranjih del.)

(Dalje.)

Iz kazenskega akta proti Oskarju Šeligu in Karolu Bračiču — Vr. VII. 675/99. — in zlasti iz tamkaj navedenih izpovedi priči, v kolikor se iste nanašajo na postopanje celjske policije, izhaja naslednje:

Priče Peter Kostič, Milan Hočevár, Josip Krell, dr. Ivan Dečko, dr. Hinko Šuklje in Jernej Sarlah so pod prisego potrdile, da se je vest glede za večer 10. avgusta nameravanih izgredov in napadov na „Narodni dom“, na hišo dr. Jos. Serneca, na opatijo in kaplanijo že popoldne razširila po celem mestu, in je bilo torej splošno znano, da se tisti napadi pripravljajo.

Velečastiti gospod Fran Ogradi je pod prisego izpovedal, da je, čuvši, da se zvečer naskoči opatija, proti 5. uri popoldne poslal cerkovnika Franca Aplenca na mestni urad celjski s prošnjo, naj se ga ta večer varuje, na kar je na mestnem uradu navzočni stražmojster rekel: Gospod opat naj se umakne v „Narodni dom“.

Gospod dr. Dečko, ki je bil tudi obveščen o nameravanih izgredih, šel je takoj na c. kr. okrajno glavarstvo in izposloval zase in za svojo zunaj celjske občinske meje ležečo hišo varstvo po ces. kr. orožnikih; zajedno se mu je reklo, da se za dr. Jos. Serneca, čigar hiša leži v mestu, ne more dovoliti tako varstvo, ker v to c. kr. okr. glavarstvo ni kompetentno.

Priča Antonija Krajec je pod prisego izpovedala naslednje: Dr. Sernec je prišel ob 7. uri zvečer domov, a njegova gospa je že poprej izvedela za nameravane izgrede. Dr. Sernec je takoj poslal pričo s primerno vlogo na celjski magistrat, priča je to vlogo vročila na mestnem uradu navzočnemu mestnemu stražmojstru Mahru vpričo dveh drugih redarjev. Stražmojster je vlogo dvakrat prečital in potem rekel: Je že dobro!

Gospod dr. Josip Sernec je sam pod prisego tudi splošno izpovedal o demonstracijah in izgredih, ki so se zgodili pri sprejemu in pri odhodu Čehov, pri povratku s

starega gradu in mej koncertom ter ponoči, in pri katerih so se redarji, uradni predstojnik Fürstbauer in oba župana Stiger in Rakusch povsem ravnodušno in pasivno zadrževala.

Markanten in nenavaden je svet, ki ga je uradni predstojnik Fürstbauer dal Čehu spremljajočim Slovencem in priči samemu na kolodvoru koj po odhodu Čehov, da naj namreč toliko časa na kolodvoru čakajo, da se razburjena množica zbrana pred kolodvorom sama razide.

Nenavaden je tudi odgovor, ki ga je na Jožefovem trgu, priča dobil od redarjev v noči od 9. na 10. avgusta, ko se je ob 4. uri zjutraj s svojo rodbino in z drugimi Slovenci, mej katerimi je bilo mnogo dam, zapustil „Narodni dom“ in hotel domov iti, in ko je prosil redarje, naj ga v varstvo spremijo, redarji so rekli, da morajo prej, takrat ne navzočnega uradnega predstojnika Fürstbauerja vprašati, če smejo priči spremiti.

Priča je tudi videl, da je bil neki Čeh na kolodvoru s kamnom na glavi teško ranjen in bil še na kolodvoru pri tamkaj postavljeni ambulanci obvezan.

Kar se tiče napada poškodb na njegovi hiši, je priča pod prisego natančno označil vse okoliščnosti in dodal, da je precej dolgi, povsem vojaško urejeni sprejem, prišedši mej divjem vpitjem in tuljenjem, se na komando pri njegovi hiši razdelil na dve tolpi, ki sta se postavili pred obe fronti hiše, da je mej tolpo spremljajočimi redarji videl tudi mestnega stražmojstra Mahra in dva druga celjska redarja, da ti redarji niso ničesar storili, da preprečijo naskok, da niso nikogar aretovali, da, niti jednega samega storilca niso naznanili.

Dasi je bil priča proti večeru poslal Antonijo Krajec s posebno vlogo na magistrat, dasi je mestni stražmojster vlogo sprejel in jo dvakrat prečital, vzlic temu je bil isti še z drugimi redarji očividec demonstracij, a je iste pasivno gledal, da, še več, on je tolpo vodil in jo potem mirno spremljal mimo „Narodnega doma“, kjer je bila razbita šipa v vrednosti 70 gold., po Gospodskih ulicah h kaplaniji, kjer so bila tudi okna razbita.

Priča je tudi potrdil, da so za večer

dne 11. avgusta bili nameravani in pripravljeni novi napadi na njegovo hišo, na hišo dr. Dečkota, c. kr. notarja Detička in Dragotina Hribarja, in da so se tudi že naprej naznanjali. Pri tej priliki je dr. Dečko prosil pri c. kr. okrajnem glavarstvu varstva, ki pa se je moglo dovoliti samo za dr. Dečkota in Dragotina Hribarja, ker ležita hiši dr. Sernca in notarja Detička v mestni občini in torej spadata pod kompetenco mestnega urada. Ces. kr. okrajni glavar je pač hotel posredovati pri županu, kar pa sta dr. Sernec in dr. Dečko odklonila, ker se na predvečer podani prošnji za varstvo ni ugodilo. Oba sta se na to brzojavno in direktno obrnila na c. kr. namestnika za dovolitev varstva po ces. kr. orožnikih in se njiju prošnji ugodilo.

Vsled energičnega nastopa c. kr. namestništva je župan še pravočasno ukrenil, kar je bilo treba, da se ohrani red, zlasti je dal nabiti oklic, katerega je tudi priča dobil v roke. Vsled tega so izostale tisti večer vse demonstracije, izgredi in napadi popolnoma, tolpe so nehale se nabirati, klata se in patulirati in sta nastala mir in red.

Značilno je tudi to, da, ko je c. kr. okrajni glavar pri županu in mestnem uradu sam prosil varstva za dr. Sernca in notarja Detička, mu je podžupan Rakusch odgovoril: „Gospoda dr. Sernec in dr. Dečko naj sama pri mestnem uradu in pri županstvu prosita varstva“, kateri predlog je priča seveda odklonil.

Večino po dr. Serncu navedenih okoliščnosti je potrdil tudi priča Gvidon Sernec. (Konec prih.)

V Ljubljani, 23. marca.

Spravne konference.

Nemci se delajo zopet sila razburjene. V spravnih konferencah je namreč Körber na energični ultimati Mladočehov izjavil, da je pripravljen vvesti češčino kot notranji uradni jezik, ako se s tem povrne mir v češko deželo. V kakšni obliki in v kakšnem obsegu se to zgodi, Körber ni povedal. Kakor poročajo listi, Nemci v dotični seji sklepu Körberja niso principialno ugovarjali, nego je posl. Prade le pripomnil, da mora ostati nemščina posredovalni jezik,

da pa pravne konference niso kompetentne, da bi to določile. Nemški listi se silno togote, da je prišla Körberjeva izjava v javnost ter dolže češke veleposestnike, da so izdajalci konferenčnih tajnostij. Trdijo celo, da so podkupljeni. Bržčas pa so podkupljeni nemški liberalci, ki so kot židje za denar prav posebno občutljivi. Čehi so po svojem govorniku dr. Kaizlu izjavili, da so prepričani, da se s češkim notranjim jezikom povrne mir na Češkem, ter da pričakujejo, da bo Körber svojo obljubo tudi izpolnil. Češki delegatje so na to predlagali, naj se izvoli pododsek, ki se bode bavil med zasedanjem deželnih zborov z jezikovnim vprašanjem pri deželnih oblastvih. Körber namerava baje takoj, ko se izkaže neuspešnost spravnih konferenc, naredbenim potem vvesti češki notranji uradni jezik. Ako se to res zgodi — kar pa nikakor ni gotovo — bodo začeli Nemci nedvomno zopet hudo opozicijo, toda desničarska večina bode utrjena in za vlado zanesljiva opora. Da bi Nemci po sedanjih izkušnjah iznova začeli obstrukcijo, baje ni pričakovati.

Obstrukcija v Italiji

je dospela do vrhunca. Dvaindvajset dni je čakalo predsedstvo, predno se je v sporazumu z vlado in z večino odločilo, da spremeni parlamentarni pravilnik. Res pa je tudi, da je predsedništvo takoj začelo misliti na tako spremembo, ko se je obstrukcija začela, tako je danes spremenjeni pravilnik že dogotovljen. Po novem pravilniku ima predsednik pravico omejiti dobo debat, onemogočiti obstrukcionistične predloge, obteževati predloge za imensko glasovanje, ki vzame toliko časa, ter izključiti poslanca, ki je bil pozvan trikrat k redu. Poslanca Pinetti in Combrai-Digny sta predlagala zbornici, naj sprejme pravilnikovo spremembo. Opozicija je na to silno protestirala, vendar pa je bilo z 216 glasovi proti 89 glasovom sklenjeno, da se začne debata. Ministrski predsednik general Pelloux je izjavil, da prepusti odločitev zbornici, ter da se v vprašanje prav nič ne vtika. Obstrukcionistične stranke v rimskem parlamentu bodo imele sedaj priliko pokazati, ali so toli energične, kakor je

LISTEK.

„Špjon“.

Slika iz kmetijskega življenja. Spisal Vojanov.

(Konec.)

„Kaj praviš, Turk, bo ta-le kaj pošpjoniral?“ vpraša tiho Pajk.

„Kaj pa, da bo! Ti špjon so zvite buče, da ne kmalu takih. Posebno laški so pravi cvet. Tale mlečnik, ki ga bom butnil še danes s kitaro, tako gotovo ga bom, kakor gotovo se za Turka pišem, — tale mlečnik, pravim, že ve natanko, da si ti Bavš, ti Pajk in ti, krevlja črevljarska, Mešek. Za moje ime je pa že vedel, predno je sem prišel“, pobaha se Turk.

„Salamenski šent! Kaj praviš, Turk, kako je vendar to mogoče“, vpraša boječe stari Pajk.

„I, kako je mogoče? Coprati znajo! Z vsemi hudiči pijó bratovščino na pepelnico sredo in veliki petek, potem pa vse znajo. Če hočete poslušati, vam nekaj povem. — Ravno tak gad, kakor tale, ki tam sedi, se je pripeljal iz Novega mesta tisto leto, ko je Travenčan umrl. Došel je med vožnjo iz mesta staro Cerinovo Uršo, tisto, ki kupuje

toč okoli jajca. — Pajk, ne spi mi, če ne te loputnem z batino, da tri dni in tri noči ne zatiseš očesa! — Tisto Cerinovo Uršo, pravim, je došel, pa ji reče, da naj prisede ... in res je prisedla. Pa kaj se je zgodilo? Urša je tisto leto same „zaprtke“ pokupila, Travenčan, ki je prodal Lahu jedenkrat češpelj, je kmalu potem zapustil ta svet, meni so tisto zimo vse strune na kitari popokale, Podlipcu je pa počil bombardon. — Vidiš, Bavš, tako ti znajo narediti ti ljudje. Mi vsi, ki sedimo tule, ne bomo pili letošnjega vina, ti pa najmanj, Pajk, stara kost, zaspana! ... Oči odpri, na, pa pij, če daš še za jedno mero! Saj dolgo ga tako ne boš pil, če te pogleda onile Lah“.

Boječe so se stisnili vsi trije in vrteli oči proti Živku, ki se je, nič hudega sluteč, v italijanščino vedno bolj zamotal s prostim zidarjem.

„Vidiš, kako ti zna golčati! Zdajle se z zidarjem meni, kaj bi napravil z nami“.

Tedaj se pa začno Pajku in Mešku lasje ježiti in slednji pravi: „Turk, pojmo domov, saj imamo že dosti te kislice. Naše stare bodo že godrnjale!“

„Le pojte sami, strahopetci, jaz ne grem. Bom že pokazal temu laškemu vrbacu, kdo je Turk. Ha!“

„Pusti ga, pusti!“ pogovarja Bavš, „morda vendar ni Pjemontezar!“

„Kdo pravi, da ni,“ zavpije Turk in vdari po mizi, da odskočijo kozarci. „Le počakaj, da ti pogine v hlevu vsa živinca s tisto tvojo belo kobilico vred, ki si jo o Šmihelu v Žužemberku kupil, potem boš pa ti povedal, če je tistile dečko laški copernik, ali je kaj drugega.“

To je zadostovalo. Bavš je hipoma uvidel vso svojo bodočo nesrečo in začel prestrašen proti Turkur: „Lej, ti si izkušen, bolj, ko mi vsi skupaj. Jaz dam še za eno mero, če poizveš, kdo je prav za prav ta vlačugar. Pri moji veri, Turk, tudi za dve meri dam!“

„Kaj meni, da se jaz koga bojim? Čakaj, takoj ga vprašam. Ali tisto ti rečem, za vino daj prej, da se malo pokrepčam!“

„Kar naroči, Turk, vse bom plačal, vse!“

„Lojzka, liter vina tule sem. Vina k nam, da bo na vseh straneh od mize teklo,“ vpije Turk z gromčim glasom in se obrne ves k Živku, češ, mi imamo, da po litrih pijemo, ti, pritepenec, pa že cele dve uri sedi pri ene četrtinki.

„Tistega prinesi, Lojzka, iz materinega

soda, iz kota,“ še poduči Turk natakario, potem pa družba polagoma utihne, pričakuje odločilnega trenutka.

* * *

Živko se je pogovarjal sicer z zidarjem, a čul je do malega vse, kako ga je obsodil Turk. Posebno zadnji del važnega pogovora sovražne mu četvorice ga je zanimal in lahko mu je z vso pozornostjo sledil, ker je njegov izmizni tovariš-zidar že pred pol ure odšel.

Radovedno je tedaj Živko pričakoval začetka Turkovskega izzivanja. Svojo, prisiljeno mu ulogo „Laha“ pa je hotel izpeljati do konca.

Turk izprazne prvi kozarec naročenega vina, potem vzame kitaro in začne po strunah udrihaje, proti Živku obrnjen, peti:

„Baraba čikoli
je šla pod Tivoli,
je jedla bel kofé,
maslene kiflice.“

Ko tretjič odpoje to lepo pesemco, položi kitaro na mizo, napolni svoj prazen kozarec in prime debelo leskovko.

„Nič se ga ne prime,“ pravi Turk čudeč se, da je ostalo njegovo petje brez vpliva. Zato se odkašlja pogleda palico in de še s precej jakim glasom: „Slišite vi, vi

bila nemška obstrukcija na Dunaju proti takozvani lex Falkenhain, ki je predlagala prav tako spremembo pravilnika. Nemci so rabili pulte, palice pesti in — nož, kaj pa porabijo italijanski obstrukcionisti? Pravijo, da je italijanski temperament hujši od nemškega. Videli bomo, je-li tudi surovost italijanskih obstrukcionista večja od surovosti Nemcev. Posl. Defelice je predlagal tovarišem, poslužiti se vseh, končno celo anarhističnih sredstev. Tudi socialisti so za najbrutalnejša sredstva. Nekateri pa upajo, da predlog glede spremembe itak ne dobi večine, ker je tudi na desnici več poslancev proti spremembi.

Vojna v Južni Afriki.

Najnovejše vesti poročajo, da so se začela med angleško vlado in republiko Oranje mirovna pogajanja. Guverner Kaplandije, Millner je odpotoval iz Kapstadta v Bloemfontein. Londonski listi javljajo, da se vrše pogajanja v tej smeri, da se Oranje podvrže, a da ji Anglija prizna avtonomijo. „Daily Mail“ poroča, da Roberts kake tri tedne ne ukrene ničesar, ker se vrše pogajanja. „Timesu“ pa javljajo iz Lourenço-Marquesa: Kakor čujemo, se namerava združiti Transvaal in Oranje v eno republiko, kateri bi bil Krüger predsednik, Stejn pa generalni komandant. „Morning Post“ poroča, da je odpotovala burska deputacija radi mirovnega posredovanja v Peterburg. Vse te vesti so torej složne v tem, da se vrše res neka pogajanja. Razumeti pa ni, ali se jih udeležuje tudi Transvaal ali samo Oranje. Med tem pa se vojna nadaljuje. Dne 15. t. m. se je vršila na zahodni meji južno od Lopatsija bitka, v kateri so bili tepeni Angleži ter bežali proti Ramontslagerju. Buri niso izgubili nobene moči, pač pa so ujeli pet Angležev ter jim vzeli 15 zabojev patron, konje in puške. „Standart“ poroča iz Bloemfonteina, da skuša 4000 Transvaalskih Burov uiti od Kolesberga preko Basutoške dežele, da pa je skoraj gotovo, da jih Angleži ujamejo. Da Avstrija vzlic vsem oficioznim zatrdilom ni neutralna, dokazuje dejstvo, da se je peljalo 22. t. m. ob 6. uri zvečer mimo Št. Vida ob Glinici na Koroškem 22 vagonov s 45 topovi trdke Škoda iz Plzna v Trst. Topovi so namenjeni za angleško armado. Poslanec Lemisch je brzojavno pozval ministrskega predsednika Koerberja, naj to pošiljatev sistira.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 21. marca.
(Konec.)

Podžupan dr. vit. Bleiweis Trsteniški je poročal o samostojnem predlogu občinskega svetnika Pavlina glede novega kolodvora. Predlog je jako dober in bi bilo velike koristi, če bi ga južna železnica hotela sprejeti. V državnem zboru je minister pred kratkim priznal, da uredbe pri južni železnici v mnogih ozirih več ne zadostujejo. Zlasti v Ljubljani so nedostatki veliki. Promet na Dunajski cesti je oviran, izhodi iz kolodvora so strašni, za tovore je slabo skrbjeno, in ker je premalo prog, vlakov pa mnogo, je tudi nevarnost jako

tam z belim slamnikom! Koliko časa pa ostanete tu v Toplicah? “

Nič odgovora. Živko se ne zgane ampak s silovitim trudom požira že improvizirani smeh.

„Vidiš, Bavš, se me že boji. Še odgovoriti se mi ne upa. — Vi, Majlontar, saj se ni treba nas bati. Ne bomo vam kože potegnili s telesa ne. Koliko časa še tukaj ostanete, pravim.“

Živko stanovitno molči in grize kratek konec tleče trabuke.

„Pusti ga, pusti, Turk,“ oglesi se Bavš, kateremu se je počel Živko že smiliti, „saj vidiš, da je pohleven in krotek, kakor Telatkov „Hektor“, in da že strahu mrje.“

„Gluh je,“ zarenči mali Mešek.

Turk, ne zmené se za te ugovore, stopi precej ojačen bliže k Živku.

„Majlontar, buzaron, kaj imate zamašena ušesa kali? Kdo pa ste vendar!“ vpije Turk in se razkorači pred Živkom. Ta se obrne proti kričaču, mu pomiga z roko in glavo, da njegovega govorjenja niti najmanj ne razume in zmaje v potrdilo še z ramami.

„Kaj boš migalo, revšče, s tisto suho ramo! Kdo pa si prav za prav? Menda nič prida, ker ne znaš slovenski. „Špjon“ si

velika. Tudi na državnem kolodvoru vladajo jako slabe razmere. Primitivni prihod se je sicer zboljšal, ker je mesto napravilo novo cesto, ali drugo se ni nič spremenilo. Vsem tem nedostatom se pride samo na ta način v okom, če se zgradi centralni kolodvor. Ministrstvo se je s to zadevo sicer že bavilo, a pozneje je zopet zapala. Župan je opetovano interveniral, in minister je povedal v državnem zboru, da zahteva, naj južna železnica tudi ljubljanski kolodvor preosnuje. Kako hoče južna železnica to izvršiti, ni znano, a sodi se, da hoče le proti Resljevi cesti sezidati kolodvor za osebni promet in vzdigniti nivo proge, da se olajša promet na Dunajski in na Martinovi cesti, kar je pa premalo, zlasti ker bi potem na državnem kolodvoru ostali vsi sedanji nedostatki. Potreben je centralni kolodvor toliko bolj, ker se mesto ne more drugam razvijati, kakor na severno stran. Tu pa zadržujeta ves razvoj oba kolodvora. To je dalo obč. svet. Pavlinu povod k temu predlogu, da bi se zgradil centralni kolodvor radialno k Dunajski cesti, kar je pa le mogoče, ako se proga počenši blizu Zaloga preloži tako, da bo tekla za topničarsko vojašnico. Nivo se bo pač težko vzdignil. Vzdigniti ga za 2 metra bi bilo premalo, stroški bi pa bili velikanski. Pričakovati je, da se še letos snide komisija, ki bo pretresala to zadevo in zato bi bilo dobro, če se izreče občinski svet o rešitvi železniškega vprašanja. Poročevalec je predlagal resolucijo, ki je bila tudi sprejeta, in s katero se naroči svoječasnim zastopnikom mestne občine pri komisiji za rešitev kolodvorskega vprašanja, naj zastopajo stališče, da bi zadoštoval le tak kolodvor, ki bi bil skupen za vse proge, ločen za osebni in tovarni promet in bi imel radialno lego k Dunajski cesti, izvoz pa za topničarsko vojašnico.

O zgradbi cesarja Franca Jožefa mostu namestu sedanjega mesarskega mostu je poročal obč. svet. Žužek. Čim je župan nastopil svoje mesto, se je zavzel za to stvar in je dal napraviti načrte. Toda vsled tega, ker je vprašanje o osušenju barja stopilo v nov stadij, se je stvar zavlekla. Mesarski most je sedaj v jako slabem stanju in je nujno potrebno, da se nadomesti z drugim. Poročevalec je potem obširno razpravljao o sistemu, po katerem se most zgradi in se izrekel za železni most s paralelnimi nosilci. Predlagal je, naj se naroči magistratu, da odredi lokalni ogled, in da k temu povabi tudi močvirski odbor, a če se komisija izreče za zgradbo mostu, pooblašča se magistrat, da naroči pri Alpinski montanski družbi napravo načrtov po predloženi skici.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je pozdravil misel, da se hoče narediti konec sedanjemu mesarskemu mostu, a bati se je, da močvirski odbor ne bo mogel ničesar povedati, ker vsa zadeva o osušenju barja visi še v zraku. Na vse zadnje se bo moralo vendar še čakati. Če bi se dal tak most napraviti, da bi ga ne bilo nič prenarejati, če obvelja za osušenje barja Podhayskega projekt, bi govornik veliko raje glasoval za takojšnjo zgradbo mostu.

bil in boš! Lump si! Kako se ti reče, pravim!“

Nič odgovora. To trdovratno molčanje pa razkači Turka tako, da se mu vse žile in žilice napno na čelu, in da ježno zagrmí: „Fant, če si božji, pij, in mu ponudi svoj kozarec. „Pij, gospodska capa!“ Živko odmaje z glavo.

„Mutast je,“ zarenči zopet Mešek.

Tedaj pa napne ozkopleči Turk svoje izpite prsi in zagrmí s suhim basom, kakor ranjen lev: „Na, fant, pij, če si božji, pravim!“

„Ne,“ odgovori Živko tiho, pogleda vrata, vstane in se počasi bliža izhodu.

„Kam greš? Aha! Se nas bojiš? Kaaaj? Pij, pravim, prokleti škric! Pij, če ne te nalibram s tole batino, da se boš stresel iz kože, kakor proso iz vreče.“

„Ne bom pil ne!“ odvrne s pridržanim smehom Živko in prime za kljuko. Mešek, Pajk in Bavš se vzdignejo raz stole in gledajo mojega prijatelja s strahovito odprtimi očmi. Mešek pograbi Turkovo kitaro.

„Kdo si, kačja zalega? Povej, prej mi ne greš iz sobe!“

„Laški „špjon“ sem,“ se zagrohota Živko in odpre brzo vrata.

Obč. svet. Grošelj je opozarjal na nujnost potrebe, da se napravi most. Po njegovi sodbi se bo most lahko zgradil, čim se komisija izreče, da vsled osušenja barja struga Ljubljance ne bo širša, nego ožja.

Obč. svet. Pavlin je, ker je bilo iz vsega videti, da se še sedaj ne izreče zadnja beseda v tej zadevi, le pojasnil, da ni tistih nazorov glede sistema kakor poročevalec. Železen most s paralelnimi nosilci je za mesto jako suhoparen in vsled tega neprimerna konstrukcija.

Poročevalec je dal na razne opazke predgovornikov kratka pojasnila, na kar je bil sprejet njegov predlog s spremembo, ki jo je nasvetoval v specialni debati obč. svet. Pavlin, da naj načrte naredi firma R. P. Wagner na Dunaju.

Po poročilu istega poročevalca so bili potem odobreni niveli za Cegnarjeve in Holcaplove ulice v Vodmatu in za Hilšarjeve ulice.

Priziv Auerjevih dedičev proti magistratovemu odloku, da morajo odstraniti barake ob Dunajski cesti, je bil po poročilu obč. svet. Turka odklonjen.

Isto se je po poročilu obč. svet. dr. Stareta sklenilo s prizivom deželnosodnega predsedstva zaradi zožitve Predilnih ulic.

O poslovanju mestne klavnice in o prometu z živino v Ljubljani tekom leta 1899. je poročal podžupan dr. vitez Bleiweis. Finančni uspeh poslovanja je bil jako ugoden. Tudi trgovina z živino je bila dosti znatna, vendar bi brez dvoma še znatno narasla, če bi se pri klavnici napravilo nakladišče, in če bi se v mestu napravila tržnica s hladilnimi prostori. Osojbe mestne klavnice je svojo naporno službo izvrševalo jako marljivo, a ker se je bati, da bi živinozdravniki zapustili mestno službo in prestopili v državno službo, kjer so se plače zvišale, naj bi župan uvaževal vprašanje, kako bi se živinozdravnikom izboljšale njihove male plače.

Občinski svet. Kozak je, priznavajoč vzorno in naporno službovanje mestnih živinozdravnikov, podpiral nasvet, da bi se jim plače zvišale ter vprašal župana, kaj je z govednikom, svoj čas stavljenim predlogom glede naprave nakladišča pri mestni klavnici.

Župan Hribar je pojasnil, da se je že pred dlje časom vršil komisionalen ogled v tej zadevi. Komisija je izrekla, da se mora kupiti tisti svet, ki leži za domobransko vojašnico, in katerega je kupila dežela, da razširi to vojašnico. Župan je pisal deželnemu odboru, če proda mestni občini ta svet, a še ni dobil odgovora. Prosil je tudi vlado, naj načeloma izreče, da se, ako se zgradi nakladišče, v Ljubljani ne bo smela nikjer drugod živina nakladati ne izkladati, nego pri klavnici, a tudi od vlade še ni dobil odgovora. Končno je župan naznanil, da že pripravlja poročilo o zvišanju plač mestnim živinozdravnikom.

Poročilo se je v smislu podžupanovega nasveta vzelo odobruje na znanje.

Po poročilu obč. svet. Dimnika so bili odobreni izkazi o porabi raznih šolskih dotacij.

Tedaj pa nastane grozno rujovanje, vpitje, kletve letijo kakor strele iz kota v kot. Mešek ravno še dohiti bežečega Živko in ga uklesti po levi rami s kitaro, da mu ostané le še črni kitarin vrat v smolnati roki.

Potem se vse zažene za Živkom, ki jo zavije v divjem teku in z vražjim smehom proti cerkvi. Turk vrže svojo batino za njim, ki se, ne dosežši cilja, zasadi globoko v mehko zemljo kaplanovega vrta. Mešek in Pajk preklinjata s tulečim glasom vse vražje Majlontarje in Pjemontezarje, Turk in Bavš pa kličeta vseh devet sto hudičev na pomoč.

Še dolgo so donele besede iz razburjenih grl in vsa četvorica pivcev je bila slednjič jedina, da naj vrage vzame „prekletega majlontarskega špjon“.

Drugi dan sva z Živkom še le pri tretjem litru prepričala Turka, da Živko ni niti Lah, niti „majlontarski špjon“, temveč ravno tako izvrsten Slovenec in patrijot, kakor topliški senatorji.

Živko pa mi je ginjen zašepetal na ušesa: „Glej, cela ta aféra izhaja iz luninega smeha!“

O prošnji „Ljubljanskega učiteljskega društva“ na deželni zbor v zadevi izboljšanja gmotnega stanja učiteljstva je poročal občinski svetnik Šubic. Poročevalec je pojasnil, da meri vloga učiteljskega društva na to, naj bi občinski svet priporočal njegovo, na deželni zbor vloženo prošnjo za zboljšanje gmotnega stanja. To stanje je znano. Vprašanje o regulaciji plač se ne bo dalo odlašati. Kar je storila država in kar so storile avtonomne korporacije za svoje uslužbenke, to se mora storiti tudi za učiteljstvo. Učitelj v IV. razredu ima danes v Ljubljani 500 gl. plače. Kako more s tako plačo živeti, je narazumljivo, kdor ž njo izhaja mora biti umetnik. Take razmere so nevedne učiteljskega stanu, od katerega se toliko zahteva. Učitelji so velevažen faktor v razvoju ljubljanskega mesta, in zato si šteje občinski svet v dolžnost, da krepko podpira njih prizadevanje za zboljšanje gmotnega stanja. Poročevalec je predlagal resolucijo, s katero se izreka, da občinski svet, poznavajoč neugodno gmotno stanje učiteljstva na Kranjskem in osobito v Ljubljani, ter uvidevajoč potrebo, da se plače zvišajo, iz narodno-političnih in humanitarnih nagibov deželnemu zboru toplo priporoča prošnjo ljubljanskega učiteljskega društva.

Obč. svet. Velkavrh je zahteval, da mora ta resolucija veljati tudi za učiteljice, na kar je poročevalec pojasnil, da se nanaša tudi nanje tako kakor na učitelje.

O prošnji mestnih učiteljev L. Armiča in J. Cepudra za nameščenje z dekretom v šolski delarni in za ureditev njihovih prejemkov za ta pouk je poročal obč. svet. Kozak. Predlagal je, naj se dovoli namestitev z dekretom in dovoli nagrada vsakemu po 240 K na leto.

Obč. svet. dr. Stare se je izrekel proti namestitvi z dekretom, ker bi potem občina morala nagrado plačevati tudi če bi pouk prenehal povrh pa bi od te nagrade morala plačevati tudi penzijo.

Po kratki debati, v katero sta poslegla obč. svet. Dimnik in podžupan dr. vit. Bleiweis, je bil predlog glede namestitve z dekretom odklonjen, nagrada pa dovoljena.

Obč. svet. Pavlin je poročal o učnem načrtu za ustanovitev posebnega trgovskega tečaja na višji dekliški šoli. Bilo bi obče koristno, če bi se na višji dekliški šoli uvedli taki tečaji, ki bi obiskovalke izvežbali za praktično življenje. Obligatnih tečajev za gojenke višje dekliške šole ne kaže ustanavljati, pač pa posebne tečaje, ki bi bili pod gotovimi pogoji pristopni tudi drugim dekletom. V trgovini si danes služi posebno mnogo deklet kruha in vsled tega je najbolj potreben trgovski tečaj, v katerem bi se učila trgovska in politična aritmetika, knjigovodstvo, korespondenca in trgovsko ter menično pravo. Pouk naj bo tako uravnan, da se učenke v teh predmetih izvežbajo v slovenskem in v nemškem jeziku. Ker bo nekaj stroškov, kaže določiti ukovino in sicer po 25 K za semester, ki se naj plačuje v mesečnih obrokih po 5 K. Tečaj se sploh le ustanovi, če se oglaš 5 učenk. Pristop naj bo dovoljen tudi takim, ki niso gojenke zavoda, ako s sprejemnim izpitom dokažejo zadostno izvežbanost iz računstva.

Obč. svet. Šubic je toplo pozdravil misel ustanoviti tak tečaj ter priporočal kuratoriju, da bi večkrat zlasti v zimskem času prirejal tudi druge tečaje. Tečaj za slovenski jezik je že bil. Dalje je priporočal, naj se kot učitelj za knjigovodstvo in za korespondenco na vsak način dobi moč, ki ima praktične skušnje, ne kak teoretik, ki pozna trgovske zadeve samo iz knjig. Pri specialni debati je potem predlagal, naj se sprejme v tečaj vsako dekle, ki se oglaš, brez izpita, ker ne kaže učenk odganjati.

O tem zadnjem predlogu se je vnela daljša debata, v kateri se govorili obč. svetniki Senekovič, Pavlin in dr. Tavčar za odsekove predlog, češ, da je sprejemen izpit potreben, v dokaz, če imajo tista dekleta, ki so se oglašila, zadosti predznanja, da bodo sploh mogla slediti pouku. Če bi se vsaka sprejela, ki nima potrebne podlage, bi se jih toliko oglasilo, da bi se ne vedelo kam ž njimi. Pouk bi zastajal, ljudje bi rekli, da se gojenke v tem zavodu ničesar ne uče. Obč. svetnik Turk je priporočal Šubičev predlog. Obč. svet. Prosenc pa je nasvetoval, naj si

opusti sprejemni izpit vsaj za tiste, ki so izvršile osemrazredno ljudsko šolo z dobrim uspehom.

Pri glasovanju je bil sprejet odsek predlog.

Končno je bilo po poročilu obč. svet. Žužka sklenjeno izplačati posestnici Sidoriji Schreyevi za njen svet za „Mestnim domom“ 900 gl.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. marca.

— **Osebnosti.** Okrajni komisar g. Ernest baron Schönberger je pridelen v službovanje okr. glavarstvu v Kamniku, okrajni komisar g. Silvester Domicelj pa deželnemu šolskemu svetu v Ljubljani.

— **Goriški deželni zbor** je sklican na dan 2. aprila. „Soča“ piše tem povodom: Nasprotstva med slovensko in italijansko stranko niso poravnana, ali vendar nismo čuli od lani več o nikakem koraku od nobene strani, ki bi meril na to, da se na kak način napravi pošten modus vivendi v deželni zbornici. Vlada se ne zmeni več za goriške Slovence, ali pridno gre na roko trentinski laški manjšini, kateri obljubljuje laško kurijo v deželnem zboru in še drugo. Še celo na Istro se je spomnila ter se tam vrše pogajanja, o nas pa vse molči. Kot znamenje — dobro ali slabo? — glede na bližnje zasedanje deželnega zbora pa smemo menda konstatovati, da je bil te dni v avdienci pri cesarju naš kardinal nadškof.

— **Shod v Ljutomeru**, ki se je vršil dne 19. t. m. in na katerem sta govorila državni poslanec dr. Gregorec in deželni poslanec dr. Rosina, je sprejel naslednjo resolucijo: 1. Na shodu političnega in gospodarskega društva v Ljutomeru dne 19. marca 1900 zbrani zborovalci izrekajo svojemu državnemu poslancu g. dr. Gregorcu zaupanje in zahvalo ter ga prosijo, da v klubu slovanske krščansko-narodne zveze odločno deluje na to, da se ta klub dosledno briga za pravično imenovanje uradnikov na Štajerskem, in da proti c. kr. vladi izjavi z odločnostjo zahtevanje ukaza ministra Körberja z dne 20. januarja 1900 tudi pri političnih uradnikih na Štajerskem. 2. Slovenski narod potrebuje za svoj razvitik neobhodno lastnega vseučilišča, katero naj vlada ustanovi v Ljubljani za južne dežele avstrijske, primerno oziraje se na predavanja v slovenskem jeziku. — Slovenci na Štajerskem zahtevajo izločitev slovenskega ozemlja izpod graškega nad sodišča in ustanovitev nad sodišča v Ljubljani za slovenske pokrajine. V ta namen je želeli, da se vse slovenske občine na Štajerskem vsako leto oglasijo s primernimi prošnjami na primeren mestu. 3. Navzoči gospod državni poslanec se prosi, predlagati o prvi priliki v državnem zboru ustanovitev državne obrtne šole na južnem Štajerju. 4. Ker je deželni zbor Štajerski v zadnjem zasedanju pokazal, da nasprotuje ustanovitvi potrebnih meščanskih šol s slovenskim učnim jezikom, pozivlja se vlada, da skrbi ona za ustanovitev takih meščanskih šol na južnem Štajerju. 5. Zbrani zborovalci zahtevajo na Štajerskem posebni oddelek deželnega šolskega sveta in kmetijsko društvo za slovenske pokrajine, lastni oddelek v c. kr. namestnji ter v narodnostnih zadevah uvedbo zborovanja po kurijah, ter želijo, da se slovenski deželni poslanci ne udeležujejo zborovanja, dokler se jim ne zagotovi izpolnitev teh zahtev. Pri tej priliki slovesno ugovarjajo zoper ravnanje tistih deželnih odborikov Štajerskih, kateri so sklicali protestni shod zaradi imenovanja šolskega nadzornika za slovenske šole na Štajerskem in še posebej zoper takratno udeležitev ljutomerskega župana, kateri ni imel v to ime nobenega pooblastila od svojih občanov, med katerimi je samo 414 zapisanih Nemcev in nad 647 Slovencev.

— **Kmetijsko-kemično preskuševališče** v Ljubljani je ravnokar izdalo obširnejše poročilo o svojem delovanju v letu 1899. Koncem l. 1899. je preskuševališče dovršilo 1½ leto svojega obstanka. V letu 1899. se mu je doposlalo skupno 400 predmetov v znanstveno preiskovanje in sicer so poslala oblastva 83 predmetov, društva 123 in zasebniki 194 predmetov. Poskusov se je izvršilo v interesu kmetijstva 142, poskusov živil in užitnin 140, poskusov v industrijske in obrtniške namene pa 46. Izmej 103 doposlanih vinskih poskusenj

jih je bilo 6, torej 60%, spoznanih za slabe ali ponarejena. Sočnje so poslale 32 vinskih poskusenj v preskušanje in vse so bile spoznane za slabe oziroma ponarejene.

— **Peš okoli sveta.** Danes se je oglašil v našem uredništvu gosp. Evgen Gruard, žurnalista iz Pariza, na potu, ki ga stori peš okoli sveta.

— **Protiaustrijske demonstracije** so na Primorskem že davno v navadi. Za premembo vprizori se zdaj in zdaj tudi kako žaljenje cesarja. Včeraj smo poročali, kako so bili kaznovani Lahi, ki so na plesu „Lege“ v Poreču storili žaljenje Veličanstva, danes pa čitamo, da se je tudi v Kopru zgodila prav lepa protiaustrijska demonstracija, radi katere se je začela sodna preiskava. To smo zabeležili samo po svoji častniški dolžnosti, ne da bi se radi tega količkar razgrevali, ker nas to prav nič ne briga, če so primorski Lahi avstrijsko-patriotičnega mišljenja ali ne. Zato naj skrbje tisti, ki so poklicani.

— **Iz Mokronoga** se nam poroča, da je danes zloglasni Rakusch iz Celja kupil tu v trgu hišo, isti Rakusch, kojega popotnika so pred nekaterimi meseci tukajšnji trgovci pred duri postavili. Čemu li ta vsiljivost? Ali morebiti misli, da je tudi tu še polje za njegovo pangermansko delovanje?

— **Društvo „Mestna godba v Rudolfovem“** ima 31. marca 1900 redni občni zbor v gostilniških prostorih pri „Dolenjski železnici“ v Novem mestu. Začetek ob 6. uri zvečer, ali, ko bi takrat ne bilo dovolj članov, ob pol 7. uri zvečer v smislu § 9. društvenih pravil. Vzpored: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev odpalih odbornikov. 3. Posebni predlogi.

— **Jugoslovanska založba slik.** Zastopnik renomirane hrvatske tiskarne Peter Nikolić se mudi za nekaj dni v Ljubljani. Imenovana tiskarna je založila že veliko število krasnih slik jugoslovanskih umetnikov, ki so tako postali last vseh Jugoslovancev ter so vsaj kolikor toliko izpodirili tuje, večkrat malovredne slike. Ker bi mogla tiskarna napraviti reprodukcijo tudi kakega slovenskega dela, jo rojakom toplo priporočamo. Zastopnika tiskarne P. Nikolić je dobiti vsak dan v „Narodni kavarni“.

— **Roparski uboj.** Pred mariborskimi porotniki sta stala te dni 19letni kajžarski sin Josip Lasič iz Mekotnjaka in 20letni metlarski vajenec Fr. Loparnik iz Čezanjev v ljutomerskem okraju radi roparskega uboja posestnika Jakoba Šostariča. 30. oktobra m. l. zvečer sta popivala Lasič in Loparnik s Šostaričem v gostilnici Fr. Kozine v Kamensčaku. Odšla sta iz gostilne pred Šostaričem ter ga počakala v bližnjem gozdu. Tam sta ga napadla s krepelci, ga pobila na tla in mu vzela 5 gl. ter zbežala. Šostarič je vsled dobljenih težkih ran umrl. Preiskava je dognala, da je Loparnik Šostariča udaril trikrat po glavi in po roki, Lasič pa mu je vzel denarnico. Porotniki so spoznali oba obtoženca krivima ter je bil Loparnik radi roparskega umora in tatinstva obsojen na smrt na vešalih, Lasič pa radi roparstva in tatinstva na desetletno ječo, poostreno s postom vsak mesec.

— **Ogenj v stanovanju.** Včeraj zvečer okoli pol 8. ure si je hotel okoli 80 let stari samec Franc baron Schweiger, stanujoč na cesti na južno železnico, sam zakuriti na štedilniku. Prinesel je bil k štedilniku petrolejsko svetilko, katero pa je postavil tako nerodno, da se je prevrnila in se je petrolej izlil in vžgal. Baron Schweiger je hotel ogenj pogasiti, a pri tem se mu je vnela obleka. Na vpitje so prihiteli ljudje v njegovo stanovanje in so kmalu ogenj pogasili. Baron Schweiger se je na rokah tako opek, da so ga morali z rešilnim vozom odpeljati v deželno bolnico.

— **Skozi okno** je skočil danes dopoldne v „Mestnem domu“ vojaški novinec Lončar, kateri je bil preglašen pri novačenju, in ga je vsled tega hotel žandarm odvesti v zapor. „Taublih“ je zavpil, utekel žandarmu in skočil skozi okno pri stopnicah v prvem nadstropju. Zgodilo se mu ni ničesar in je žandarmu odnesel pete, toda le malo časa se je veselil prostosti. Pozneje so ga žandarji le prišli in vtaknili v luknjo.

— **V slovo** so včeraj ponoči ljubljanski prodajalniški hlapci zapeli na kolodvoru odhodnico bivšemu Souvanovemu hlapcu Žagarju, ki je odšel v Ameriko. Bilo je okoli

45 hlapcev na peronu. Pa pravijo, da svet ne napreduje.

— **Na Brezje** je mislil iti na božjo pot Janez Bobnar iz Srednjega Gobačola, pa je moral na Žabjek, ker se je izkazalo, da je le hotel pobegniti v Ameriko, ker je dobil letos poklic na vojaški nabor.

— **Brzjavni in telefonski promet** meseca februarja 1900. Na c. kr. brzjavni postajah tržaškega poštnega ravnateljstva bilo je meseca februarja 1900, in sicer na Primorskem oddanih 40.474 došlih 46.511, tranzitujočih 117.321, skupaj 204.306 brzjav; od teh jih odpada na Trst sam: oddanih 27.468, došlih 31.679, tranzitujočih 108.293, skupaj 167.440 brzjav; na Kranjskem oddanih 5932, došlih 7303, tranzitujočih 11.642, skupaj 24.877 brzjav. V interurbanem telefonskem prometu bilo je v isti dobi: v Trstu 1767, v Opatiji 512, v Pulju 70 in v Ljubljani 185 pogovorov; v lokalnem prometu govorilo se je: v Trstu 245.000krat, v Pulju 6300krat, v Gorici 4312krat, v Opatiji 2177krat in v Ljubljani 13.340krat.

* **Poroka nadvojvodinje Štefanije** se je izvršila včeraj malo pred 12. uro dopoldne v kapeli grada Miramar pri Trstu. Poročal je dvorni župnik škof dr. Lovro Mayer z asistenco. Priči sta bila brat ženinina grofa Elmerja Lonyaya, grof Gabor Lonyay, in grof Choloniowski. Prisotni pa so bili dvorne dame grofica Condrecourt, grofica Palfy in Melanija pl. Szögyeny in zdravnik Auchenthaler. Pred poroko je imel škof Mayer nagovor, v katerem je naglašal, da je nevesto in ženina zvezala sama ljubezen, ki je poročstvo, da bo njiju zakon srečen. Štefanija je bila jako ginjena, a je glasno in veselo izgovorila besedo „Da!“ Po poroki je bila maša. Nevesta je bila oblečena v siv crêpe de Chine z benečanskimi čipkami. V rokah je držala krasen šopek, katerega je naročil ženin na Reki. Grof Lonyay je prišel v črni „Gehrocku“ in z belo kravato. Cesar je Štefaniji poslal dragoceno poročna darila s posebnim selom ter je nevesti osebno telefonično čestital. Brzjavno je čestitala Štefanijina mati, belgijska kraljica Henrijeta, oče, kralj Leopold, ni čestital. Grof in grofica Lonyay ostaneta nekaj dni še v Miramaru, potem pa pojedeta na ženitovansko potovanje. Listi poročajo, da je grof Lonyay nekaj manjši od grofice, da pa je lep, ljubezniv mož in popoln kavalir. Skupni letni dohodki zakoncev Lonyay znašajo 150.000 gl.

* **Tragičen slučaj.** Iz Prage poročajo: Včeraj popoldne je stala gospa mestnega uradnika s svojim otrokom pri oknu. Nemirni otrok pa se je izvil materi in naročja ter padel skozi okno na ulico. K sreči pa je padel na kup peska ter se ni skoraj prav nič pobil, dasi je padel dve nadstropji visoko. Toda mati se je tako silno prestrašila, misleč, da je otrok ubit, da je — zblaznela.

* **Umor pred 3 leti.** 5. junija 1897 je v Cereviču izginila 17letna deklica Jucika Tomas. Šele 10. junija so jo našli v Dunavu. Morilce so zasledili orožniki šele te dni. Dva kmeta Grčič in Prokin sta jo zgrabila in jo hotela nesti na ladijo krmarju Stauingerju. Dekle se je branilo, a kmeta sta jo vlekla siloma. Ko sta jo privlekla do brega, sta zapazila, da sta jo zadavila. Nato sta jo vrgla v reko.

* **23 ljudi ubitih v cerkvi.** V vasi Nikopoljskoje na Ruskem se je med božjo službo podrl kor ter ubil 23 oseb, 12 parnil. Ko je zagrmel kor v cerkev, je nastal grozen krik in vik. Ljudje niso radi nastalega prahu ničesar videli ter niso vedeli, kaj se je zgodilo. Pod korom k sreči ni bilo več ljudi, dočim je bila ostala cerkev nabito polna. V zmešnjavi je bilo mnogo ljudi pohojenih in bolj ali manj ranjenih.

* **400.000 frankov vkradli.** V Parizu se je pripetil drzen rop sredi ceste. Francoska banka pošilja vsak teden denar v vrečkah na pošto. Te vrečice pelje poseben voz. Te dni je stal voz pred banko in stražil ga je sluga. Nakrat sta pristopila k njemu dva moža in ga nekaj spraševala. Med tem je tretji tat odnesel vrečo s 400.000 franki. Tudi prva dva navihanca sta utekla.

* **Kuga.** V Kalkuti se slučajno kuge množe. V Bengalenu je samo zadnji teden zbolelo 4725 ljudi, in sicer v Patni 2041, v Kalkuti pa 744. V Sidneyu sta zbolela za kugo 2 človeka.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 23. marca. Ministrski predsednik Körber je bil danes sprejet v nenavadno dolgi avdienci pri cesarju, v kateri je poročal o izidu spravnih konferenc.

Dunaj 23. marca. Jutrišnja „W. Ztg.“ priobči cesarsko odločbo, s katero se odgodi zasedanje državnega zbora na nedoločen čas.

Dunaj 23. marca. Spravne konference so za sedaj končane. V včerajšnji seji sta bila izvoljena dva pododseka. Jeden se ima posvetovati glede jezikovnega vprašanja pri drž. uradih, drugi glede minoritetnih šol. Konferenca se je potem bavila z uredbo jezikovnega vprašanja pri avtonomnih oblastvih in z volilno reformo. Nemci so izjavili, da privolijo v volilno reformo samo tedaj, če se zajedno ustanove narodne kurije in se tem prizna veto. Körber se je članom konference zahvalil za udeležbo in jih poslal domov.

Dunaj 23. marca. Konec spravnih konferenc je bil prvotno določen za danes, a izvršil se je že včeraj, ker so se češki in nemški delegatje zjedini, da opuste vsako debato, češ, da bi itak ne imela drugega uspeha, kakor da se voli pododsek. V imenu čeških veleposestniških poslancev je grof Pallfy izjavil, da zahtevajo, naj pododsek čim prej dovrši svoje delo in doseže pozitiven uspeh, ki je toliko bolj nujen, ker vlada konferenci ni podala načrta o uredbi jezikovnega vprašanja in tudi v njenih načelih ni nič jasnega povedano. Pallfy je novič povdarjal, da ostanejo češki in veleposestniški poslanci nepremično na stališču, ki so ga pojasnili v različnih svojih deklaracijah ter je dodal, da je obema strankama treba vedeti, kaj in kako misli vlada urediti sporna vprašanja že zategadelj, da se razjasni položaj. Čehi si pridržijo popolno akcijsko svobodo.

Dunaj 23. marca. Izvoljena pododseka spravne konference se skliceta najbrž v začetku meseca aprila in to v Prago, kamor pride tudi ministrski predsednik.

Dunaj 23. marca. Nemškonacionalni listi poročajo, da se je včeraj skozi postajo St. Vid na Koroškem peljalo 45 topov, ki so namenjeni za Angleže. Poslanec Lemisch je radi tega brzjavil ministrskemu predsedniku Körberju. Linška „Tagespost“ pravi, da se je s posebnim vlakom iz Plzna skozi Steyr peljalo mnogo topov in municije, trdi pa, da je vse to namenjeno za avstrijsko mornarico.

Budimpešta 23. marca. Nikolaj Dumba, član gospodske zbornice, tajni svetnik in dolgoletni poročevalec o vnanjih zadevah v delegacijah je tu v starosti 70 let nenadoma umrl. Dumba je bil do l. 1885 drž. poslanec.

Pariz 23. marca. Prezident Loubet je pomilostil grof Christianyja, ki ga je bil svoj čas pri dirki napadel s palico in vdaril po glavi.

Hag 23. marca. Holandska vlada je odklonila prošnjo Krügerja in Steyna za intervencijo.

London 23. marca. „Standard and Digger News“ poročajo, da so bili Angleži 15. t. m. pri Lobatsiju pobiti in da so morali bežati. Buri so jim vzeli mnogo municije, konj in pušk in ujeli poročnika Champmana.

London 23. marca. Reuterjev bureau javlja, da je dne 20. t. m. mej Buri pod vodstvom Olivierja in mej Angleži pod vodstvom generala Gatacre prišlo pri Bethulie do boja. Angleži so bili poraženi in so izgubili mnogo moštva. Mnogo Angležev je bilo ujetih.

London 23. marca. Poročilo iz Kroonstadta javlja, da zbirajo Buri tamkaj večjo armado. Zapovedništvo je prevzel general Dewet.

London 23. marca. Iz Durbana se poroča, da so Buri upepelili mestce Pomeroy pri Biggersbergu.

London 23. marca. Nekaterim listom se poroča, da je v Bloemfonteinu zavladovalo veliko pomanjkanje živil, vrh tega pa je vsled deževja ves angleški tabor preplavljen.

Zahvala.

Podpisani odbor za prireditve Prešernove slavnosti na Dunaju kot zastopnik slovanskih akad. društev: „Akademický spolek“, „Balkan“, „Bukovina“, „Slovenija“, „Zora“ in „Zvonimir“ izreka tem potem svojo najprišrčnejšo in najudanejšo zahvalo slovanskemu občinstvu dunajskemu, ki je blagovolilo nas v tako mnogobrojnem številu počastiti pri slavnosti s svojo prisotnostjo, kakor tudi vsem onim, ki so dobrovoljno prispevali precejšnje svote v pokritje stroškov slavnosti ter v korist Prešernovega spomenika v Ljubljani.

Pred vsem je dolžnost odbora, zahvaliti se za znatne prispevke pokrovitelju, Nj. Svetlosti Ivanu grofu Harrachu, Nj. Prezvišenosti škofu J. J. Strossmayerju, ki je daroval v ta namen 200 kron, slavni mestni občini ljubljanski ter gosp. Bonaču v Ljubljani, ki je daroval 100 krasnih razglednic (ne 50, kakor se je po pomoti poročalo).

Posebno pa se odbor zahvaljuje vsem onim, ki so s svojim umetniškim sodelovanjem pripomogli, da se je koncert tako sijajno izvajal, in to posebno pianistinji gospici Dragici Kovačevići, dvornemu opernemu pevcu gospodu Fran Naválu, virtuozu gospodu Karolu Jeraju, „Slovanskemu pevskemu društvu“ in njega pevovodji gosp. J. Herleju, kakor tudi vsem akademikom, ki so sodelovali.

Prosimo slavno občinstvo, da blagovolijo sprejeti našo zahvalo na znanje in še nadalje ohraniti svoje simpatije slovanskim akademikom dunajskim.

Dunaj, 20. marca 1900. Odbor.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje

Melusina ustna in zobna voda

utrudi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (10—12)

lekarna M. Leustek, Ljubljana

Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 79. Dr. pr. 1017.

V soboto, dne 24. marca 1900.

Izredna predstava.

V korist igralkam in igralcem slovenske drame:
G. Danilove, M. Ogrinčeve, A. Danila,
R. Deyla, V. House, F. Orehka in
A. Verovška.

Čarovnica pri jezeru.

Po Frana Nissla narodni drami v 4 činih. Poslovenil Anton Trstenjak. Režiser g. Rud. Inemann.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Zatelek ob 9.30. uri. — Konec po 10. uri.
Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. pih. polka Leopold II. št. 27.

Meteorologično poročilo.

Marčij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
22.	9. zvečer	727.3	7.2	brezveter.	dež	
23.	7. zjutraj	727.1	5.3	sl. jzhod	del. jasno	
"	2. popol.	726.9	11.2	sl. jug	pol. oblak.	57 mm

Srednja včerajšnja temperatura 8.4°, normalna: 4.8°.

Dunajska borza

Skupni državni dolg v notah	99 K	25 h
Skupni državni dolg v srebru	99	10
Avstrijska zlata renta	98	30
Avstrijska krona renta 4%	99	50
Ogrska zlata renta 4%	97	10
Ogrska krona renta 4%	93	60
Avstro-ogrsko bančne delnice	127	60
Kreditne delnice	235	10
London vista	243	—
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118	70
20 mark	23	72
20 frankov	19	29
Italijanski bankovci	90	20
C. kr. cekinji	11	37

S. 3/00/1

Edikt.

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu je čez vse, kjerkoli se nahajajo premično, potem čez nepremično, v deželah, kjer velja konkurzni red z dne 25. decembra 1868, se nahajajoče premoženje v trg. registru neprotokolovanega trgovca z usnjem in posestnika Blaža Kovačiča v št. Rupertu odprlo konkursa, ter imenovalo konkursnim komisarjem c. kr. dež. sod. svetnika, g. Jožefa Stariča z uradnim sedežem v Mokronogu in začasnega upravitelja mase g. Maksimilijana Kosér-ja, c. kr. notarja v Mokronogu.

Upniki se pozivljajo, da pri roku, ki je določen na 26. marca 1900. na uradnem sedežu konkursnega komisarja stavijo svoje predloge glede potrjenja za zdaj nastavljenega ali o imenovanju drugega masnega upravitelja in namestnika, ter volijo odsek upnikov, ko so se izkazali z dokazili za svoje terjatve. Ob enem se pozivljajo vsi oni, ki hote staviti do skupne konkursne mase kako zahtevo kot konkursni upniki, da oznanijo svoje terjatve, tudi če bi o njih bila začeta kakršna pravna obravnava.

do 26. aprila 1900. leta

pri tem sodišči, ali pri c. kr. okr. sodišču v Mokronogu po predpisih konkursnega reda, da se izognejo v istem zapretemih pravnih posledicah ter jih dne 21. maja 1900. dopoldne točno ob 9. uri pred c. kr. konkursnim komisarjem v Mokronogu pri določenem likvidacijskem dnevu zglasijo za likvidacijo in določitev povrstnega reda.

Pri splošnem likvidacijskem dnevu prisotni upniki imajo pravico, po prosti volitvi na mesto masnega upravitelja, njegovega namestnika in članov odbora upnikov, ki so dotedaj poslovali, postaviti druge osebe svojega zaupanja končno veljavno.

Daljšje objave tekom konkursne obravnave pa se bodo zglašale v uradnem listu „Laibacher Zeitung“.

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu

oddelek III., dne 12. marca 1900.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Vabilo

rednemu občnemu zboru
Posojilnice v Trebnjem

kateri bo

v nedeljo, dne 1. aprila t. l.

ob 4. uri popoldne

v združni pisarni

s sledočim vspešnim:

1. Poročilo starega odbora.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Privoljenje remuneracije načelnstvu.
4. Izvolitev načelnstva in računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

Trebnje, dne 21. marca 1900.

(583) Načelnstvo.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Hebr, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Obojni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inmost, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer obojni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Obojni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (4)

Razpis.

Podpisani krajni šolski svet razpisuje zgradbo popolnoma novega šolskega poslopja za 4razredno ljudsko šolo v Loškem Potoku, okraj Kočevje, pri Rakeku,

do 24. aprila 1900.

Zidarska, tesarska, kleparska, mizar-ska i. dr. dela, stavbeni in pogojni načrti in računi so pri istem na vpogled.

Ponudbe naj se blagoizvolijo podpi-sanemu v zapečateni listini pod natančnim naslovom in proti 10% vadiju (hranilna knjižica, vrednostni papir itd. vložiti). Do tega dne se lahko iste pismeno ali pa na dan dražbe ustno upošiljajo.

Krajni šolski svet v Loškem Potoku
dne 21. sušca 1900.

(587—1) Predsednik: I. Bartol.

Službo

jezdnega blapca ali kočijaža

vsprejme takoj Ivan Hegler, vas Potiskavec št. 12, Struge, p. Turopolje, Dolenjsko. — Ponudbe se prosi do konca tega meseca. (587—2)

Kovačnica

se odda takoj (514—8)

na Rinski cesti št. 16.

V Kranju je na prodaj
okolu 75 oral njiv, pripravnih
za stavbišča, ležečih ob dr-
žavni cesti, in jedna pristava
v mestu okolu 500 kvadratnih
metrov,

vse po zmerni ceni.

Jožef Fuso.

(585—2)

Einz. I. 57/1

Razglas.

Objavlja se, da se je izvršil v tusodnem registru za posamezne tvrdke pri tvrdki

„Wilh. Killer“

Gemischwarenhandlung in Krainburg, izbris so-imeteljev te tvrdke ml. Žige in Gabrijela Killerja z zaznambo, da ostane Jakob Killer edini imetelj te tvrdke in da ostane tudi Matiji Hribarju po-deljena prokura neizpremenjena.

C. kr. dež. kot trgovinska sodnija v Ljubljani,
oddel. III. dne 12. marca 1900. (586)

Naznanilo.

P. n. gg.

lastnikom lekarn, slaščičarjem, tr-govcem, podjetnikom raznih obrtov
uljudno naznanjam, da sem otvoril v Ljubljani

I. kartonažno fabriko
z električno gonilno silo.

Izdelujem s stroji vsako vrsto

škatelj za embalažo in eksport
v surovi lepenki, kakor tudi z navadnim in najfinjšim papirjem preplepljene.

Posebna specialiteta izdelovanja
so zgubane škatlje (Faltschachtel).

Te zgubane škatlje namestu-jejo vsako vrsto ovojev iz pa-pirja

Da ni treba etiket lepiti, preskrbim tudi vsak zahtevani tisek. Nove kliše zaračunim po lastni ceni. Vsako naročilo se točno in kolikor moč hitro in cenó izvrši.

Za mnogobrojna naročila se uljudno pri-poroča (360—3)

z odličnim spoštovanjem
J. Bonač

kartonažna fabrika
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 5.

GRIČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernove ulice št. 9

V letu 1900!

ni treba več biti brez ure, ker oddajam krasno **pozlačeno uro z veržico** vred in 3letnim jam-stvom za samo 3 krone proti povzetju po eksportnem za-vedu za ure J. Zahler, Krakovo, Krakovske ulice 16. (588-2)

Parni motor

za dve konjske moči (572—2)

proda za nizko ceno

Leopold Tratnik

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27.

Išče se zvest in priden

komí

za trgovino z mešanim blagom in želez-nino. — Ponudbe naj se pošiljajo pod na-slovom: Fran Picek, trgovec v Ribnici, Kranjsko. (581—1)

Hiša

proda se zaradi preselitve v Trst v Zagorju pri St. Petru na Krasu, 3/4 ure od želez-niške postaje St. Peter. Hiša je pripravna za go-stilno in prodajalnico (gostilna in prodajalnica se že nahajati v prostorih), zaloga specerijskega blaga se pritiče; v hiši sta tudi dve kleti, potem dva prostorna in zračna hleva, skedenj, mali hlev, vrt za hišo, velik borjač in tudi vodnjak. — Vsi prostori so prav pripravljeni za veliko trgovino.

Natančneje se poizvé pri **Antonu Ribariču** v Zagorju pri St. Petru na Krasu. (580—2)

Anton Schuster

v Ljubljani, Špitalske ulice

založnik

uslužbencev c. kr. priv. južne železnice
priporoča

po čudovito nizkih cenah

največjo izber

najnovjšega

blaga za damske obleke

prekrasnega črnega, gladkega in desiniranega
blaga za obleke

angleškega, francoskega in domačega

modnega blaga za gospode

ceneje kakor so sleparsko napravljeni
ostanki,

blaga za pohištvo, zagrinjal,
posteljnih oprav (garnitur),
preprog,

barvastih Mousseline-zagrinjal
à Secession

meter po 30 kr.

Zaloga lynolejskih preprog.

Originalne tovarniške cene itd.

Spoštovanjem (501—4)

„pri Tončku“.

Vzorci se pošiljajo na zahtevo poštne prosto.

naznanjata svojim častitim odjemal-cem, da so došle dražestne novosti za spomladno in poletno sezono, isto tako v konfekcijah za dame in de-kleta, kakor tudi za gospode in dečke, ter prosita za prav obilen poset.

Ilustrovani katalogi na zahtevanje gratis in franko. (451—4)

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.